

Lärarhandledning

”Sagan om den lilla sjöjungfrun”

En samproduktion mellan Estrad Norr och Teater Västernorrland

FÖRBEREDELSE

Hej!

Den här handledningen är till för dig som lärare eller mentor. Den är tänkt som ett stöd före och efter föreställningen, så du kan hjälpa dina elever att förbereda sig, bearbeta upplevelsen och sätta ord på tankar eller känslor.

Föreställningen *Sagan om den lilla sjöjungfrun* är en familjeföreställning i litet format som tar dig med på ett hisnande äventyr i fantasins värld. Föreställningen är löst baserad på H.C. Andersens saga med en modern tolkning där tre unga vänner spelar ut sin berättelse om havet, en glänsande undervattensstad och önskan om ett annat liv.

Praktisk information

SAGAN OM DEN LILLA SJÖJUNGFRUN

av Roland Schimmelpfennig, mycket fritt efter Hans Christian Andersen

Målgrupp: Lågstadiet Åk 1-3 (offentliga föreställning från 6 år)

Längd: Ca 60 minuter

FAKTA

Mer information

Få en inblick bakom kulisserna genom att besöka Teater Västernorrlands sociala medieplattformar:

<https://www.youtube.com/@teatervasternorrland8539/>

<https://www.instagram.com/teatervasternorrland/>

<https://www.tiktok.com/@teatervasternorrland/>

Lgr22 Övergripande mål och riktlinjer**Svenska – Syfte (s.224):**

I mötet med scenkonst ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, sin identitet och sin förståelse för omvärlden.

Övergripande mål (s.14):

Skolan ska ansvara för att varje elev kan använda olika uttrycksformer, som drama, och har utvecklat förståelse för samhällets kulturutbud.

Skolans uppdrag (s.9):

Elever ska få uppleva känslor och stämningar. Eget skapande är en del av kunskapsbildningen.

KOPPLA
TILL LGR

Så här förbereder du eleverna

För oss på Teater Västernorrland är det viktigt att eleverna vet vilken typ av föreställning de ska se. Vi rekommenderar därför att ni pratar med eleverna i förväg, så att de får en trygg och nyfiken ingång till upplevelsen.

Före föreställningen

Det här är inte den vanliga sagan om *Den lilla sjöjungfrun*, utan en ny och annorlunda berättelse som är inspirerad av den.

Samtalsfrågor

Använd frågorna som stöd. Det behövs inte svar på allt – låt samtalet vara öppet och nyfiskt.

- Har någon varit på teater förut? Vad såg ni? Hur kändes det?
- Vad är skillnaden mellan fantasi och verklighet?
- Har du någon gång önskat att du var någon annanstans?
- Vad tror ni finns långt, långt nere i havet?
- Vad tror ni kommer hända i föreställningen?

Handling

Solen gassar över stranden där tre vänner står och blickar ut över det vida, glittrande havet. I deras lilla stad finns bara fabriken och Café Neptun – men drömmarna är desto större.

Någonstans därute i det vindlande havet väntar en annan värld – tänk om de kunde ta sig dit? Med fantasins och en galens häxas hjälp drömmer de sig ner till ett magiskt undervattensrike där det bor sjöjungfrur och sjöjungmän – och där den mäktiga havskungen regerar.

Under ytan finns en hel värld av möjligheter, men också stora faror som lurar bakom knuten. Tur att allt bara är en dröm. Eller?

UPPLEVELSEN

Regissörens ord

För nästan 200 år sedan skrev H.C. Andersen en saga om en liten sjöjungfru som blev förälskad i en människoprins och var beredd att göra nästan vad som helst för att få lämna havet och leva på land. Det är en berättelse om att leva ett liv – men längta efter ett annat.

I den här föreställningen, börjar berättelsen i stället på land. På en stekhet strand någonstans i världen står tre vänner och blickar ut mot horisonten. Platsen där de bor är torr och dammig. Där finns bara en fabrik och ett café, och det har inte regnat på länge. De längtar bort – till ett annat liv, kanske djupt nere i havet.

“Ibland föreställer jag mig att det därute, långt borta under havet, finns en lysande stad. Där är allting annorlunda. Annorlunda än här. Bättre”, säger Flickan i pjäsen.

När de börjar fantisera händer något märkligt: deras ord skapar en helt ny värld. En värld som är rolig, konstig och ibland lite läskig.

Fantasin kan ta oss vart som helst. Den kan hjälpa oss när saker känns svåra — och låta oss prova nya världar.

Välkommen in i vännernas fantasi. Kanske liknar den din. Och kanske väntar ett undervattensäventyr där ute.

Hälsningar,

Lovisa Onnermark

-Regissör

Vid föreställningen

Innan föreställningen börjar möter skådespelarna publiken i foajén, presenterar sig och hälsar välkomna innan ni leds in till scenen.

Tänk på

Teater Västernorrland uppskattar en publik som är med och reagerar. Spontana uttryck är en naturlig del av teaterupplevelsen och något vi välkomnar.

Om något skulle störa föreställningen har teatern rutiner för att lugnt hantera situationen så att fokus kan vara kvar på scenen.

För kännedom

Till lärare

Föreställningen innehåller inslag som kan upplevas starka för elever med ljud-, ljus- eller sinneskänslighet. Det förekommer plötsliga ljud, ljusförändringar och spännande stämningar. Förbered gärna eleverna på detta om behov finns.

Till elever

I föreställningen händer ibland snabba och spännande saker. Ljud kan bli höga och ljuset kan ändras. Det är bara teater. Om något känns för starkt kan du blunda, titta bort eller luta dig mot en vuxen.

Tematik

Föreställningen berör teman som längtan bort, att vilja lämna sin plats och drömma om ett annat liv. För vissa elever kan detta väcka tankar, särskilt hos dem som själva har erfarenheter av flykt, förändring eller otrygghet. Berättelsen gestaltas genom fantasi, humor och lek, och det kan vara värdefullt att ge utrymme för samtal efteråt.

EFTERARBETE & FÖRDJUPNING

Så här följer du upp med eleverna efteråt

För att ge eleverna möjlighet att bearbeta upplevelsen kan det vara värdefullt att skapa utrymme för samtal, reflektion och eget uttryck. Nedan följer tips på hur du som lärare kan arbeta vidare med klassen efter föreställningen.

Den innehåller:

- Tre tydligt upplagda lektioner à 60 min
- Mål, aktiviteter och avslut
- Anpassad för åk 1-3
- Färdig att dela med kollegor eller skriva ut

Viktig lärarprincip

Den här pjäsen fungerar bara om:

- det får vara lite kaos
- det får vara skratt
- det får vara konstigt

Det är inte ett "projekt".

Det är ett **lekfullt efterliv av en konstupplevelse**.

Anpassningar

För yngre / anpassad grundskola

- Mer rörelse
- Mindre prat
- Färre frågor

För SVA

- Rita före prata
- Spela före skriva
- Bildkort

:

:

LEKTION 1

Samtal och reflektion (60 min)

Mål: återberätta och reflektera.

Aktivitet:

- Samling i ring.
- Samtalsfrågor om minnen och känslor.
- Rita känslor från föreställningen.

"Vad var det egentligen vi såg?"

Tid: 45-60 min

Syfte: Att landa i teaterupplevelsen

Steg 1 – Minnescirkel (10min)

Sitt i ring. Läraren säger "Blunda. Tänk på en bild/händelse från föreställningen."

Alla får säga ett ord eller en mening:

- "vatten"
- "båten"
- "den där konstiga dansen"

Inga kommentarer. Bara samla bilder.

Steg 2 – Känslokarta (15min)

Rita fyra stora cirklar på tavlan:

- Roligt
- Konstigt
- Läskigt
- Fint

Eleverna placerar scener i cirkelarna. Diskutera:

Var något roligt och läskigt?

Var något fint men också sorligt?

Här tränas emotionell läsning utan krav på analys.

Steg 3 "Om jag var där" (20min)

Fråga:

- "Vilken person i pjäsen skulle du vilja vara?"
- Vad skulle du gjort annorlunda?
- Varför sa hen så tror du?

**Eleverna ritar sig själva inne i pjäsen.

"Finns vi?"

Anpassa för ålder och klass. Samtal:

Har du någon gång känt dig osynlig?

Har du velat vara någon annan?

Varför vill människor fantisera?

LEKTION 2

Skapande bild & värld (60-90 min)

Mål: återberätta och reflektera.

Aktivitet:

- Bygga eller rita undervattensriket.
- Vad hände sen?
- Utställning

"Bygg det som bara fanns i fantasin"

Uppgift: Bygg undervattensriket

Material:

- Papper
- Färgpennor / målarfärg
- kartong
- toarullar
- skräp
- tyg

Skapa:

- hus
- figurer
- fordon

Allt ska vara:

"lite vardag + lite magi"

Uppgift: "Vad hände sen?"

Barnen får välja:

- rita serie
- skriva meningar
- spela upp

Fråga: "Vad händer efter sista scenen?"

Inget rätt svar.

Utställning

Sätt upp i klassrummet.

Eleverna guidar varandra: "Här bor bläckfisken som dirigerar trafiken."

LEKTION 3

Kropp & fantasi (60 min)

Mål: gestalta med kroppen.

Aktivitet:

- Rörelselek
- Levande statyer av scener.
- Dans på Café Neptun.

"Vi blir pjäsen"

Tid: 60 min

Syfte: kroppslig bearbetning

Uppvärmning: Vattenkropp (10 min)

Rör er som:

- droppande vatten
- vågor
- storm
- stilla hav
- djur: hajar, fiskar, bläckfisk, piraya, sjölejon, muräna.

Ingen musik behövs.

Levande bilder (30 min)

Grupper om 3.

Ge varje grupp en scen:

- stranden
- häxan bakom fabriken
- undervattensstaden
- paraden

De skapar en **fryst bild**.

Övriga gissar:

- Var är ni?
- Vad händer?
- Hur känner ni er?

Café Neptun-dansen (20 min)

Skapa klassens egen "konstigaste dans".

Instruktion: "Den ska se ut som om människor och fiskar försöker dansa ihop."

Inga krav. Ju konstigare desto bättre.

Tips på vidare fördjupning

Här är filmer och böcker som passar åk 1–3 och knyter an till teman i *Sagan om den Lilla Sjöjungfrun*: längtan, fantasi, identitet, vänskap och att vilja vara någon mer eller någon annan.

FILMER & SERIER

- **Ponyo**

Ett undervattensäventyr om vänskap och att vilja vara människa.

- **Min granne Totoro**

Fantasi möter vardag — tryggt, poetiskt och öppet för tolkning.

- **Paddington**

Om att hitta sin plats i en ny värld.

- **Vaiana**

Längtan bort, mod och att följa sin inre röst.

- **Ernest & Celestine**

Vänskap över gränser och att våga bryta normer.

- **Den lilla sjöjungfrun (Disney)**

En välkänd filmversion som skiljer sig mycket från både originalet och scenföreställningen — perfekt att jämföra.

BÖCKER

- **Den lilla sjöjungfrun — Hans Christian Andersen**

Originalsagan som inspirerat föreställningen. Passar bra att läsa högt i bearbetad version.

- **Det osynliga barnet — Tove Jansson**

Om att bli sedd och våga ta plats — perfekt för samtal om identitet.

- **Lilla Anna och Långa farbror — Inger Sandberg**

Lekfull fantasi där vardag och äventyr blandas.

- **Loranga, Masarin och Dartanjang — Barbro Lindgren**

En absurd och fri värld där regler kan böjas — precis som i pjäsen.

- **Alla får åka med — Kristina Murray Brodin**

Om gemenskap, mod och att höra till.

- **Här kommer Pippi Långstrump — Astrid Lindgren**

Självständighet, fantasi och att leva på sitt eget sätt.

ORDLISTA

Regissör Den som leder arbetet med föreställningen och bestämmer hur slutresultatet ska bli. Dramatiker Den som skriver manuset och hittar på handlingen. Skådespelare De som spelar de olika rollkaraktärerna i föreställningen. Scenograf Den som arbetar med hur det ska se ut på scenen. Dekormålare Den som målar det som finns på scenen så att det ska se ut som scenografen tänkt sig. Kostymdesigner Den som arbetar med vad alla olika rollkaraktärer ska ha för kläder. Maskdesigner Den som arbetar med hur alla olika rollkaraktärer ska se ut i ansiktet och håret. Ljusdesigner Den som arbetar med hur ljuset ska se ut och förändras i föreställningen. Kompositör Den som har komponerat musiken och ljuden i föreställningen. Dramaturg Den som hjälper till så att berättelsen i pjäsen och föreställningen är bra uppbyggd.	Dramapedagog Den som arbetar pedagogiskt omkring föreställningen i möte med publiken Kostymmästare Den som hjälper till att sy och ta fram de kläder som kostymören har bestämt. Producent Den som leder arbetet med hela produktionen och ser till att alla i teamet gör det de ska. Rekvisitör Den som ansvarar för alla lösa föremål som skådespelarna använder i en föreställning. Som exempelvis muggar, tallrikar, knivar, böcker med mera. Turnéläggare Arbetar med att planera hur föreställningen ska resa mellan olika platser, alternativt hur olika publikgrupper ska ta sig till teatern. Belysningsmästare Den som arbetar med alla scenlampor på teatern och hjälper ljusdesignern att rikta scenlampor och programmera ljusmoment i ljusbordet. Ljudtekniker Den som ansvarar för att ljudet låter bra i salongen och att mikrofoner, högtalare och andra ljudkällor fungerar.	Scenmästare Den som iordningställer scenen inför föreställning och ansvarar för att allt bakom scenen flyter på. Exempelvis kanske det ska snöa på scenen eller så ska kanske någon komma upp ur golvet. Koreograf Den som skapar dans- eller rörelseinslag till föreställningen. Publikvärd Tar emot publiken, hjälper dem till sina platser och ser till att publiken får en bra upplevelse på teatern. Marknadsförare Arbetar med att få många människor att vilja se föreställningen, exempelvis genom annonser, facebookinlägg med mera. AD (Art Director) Den som bestämmer hur exempelvis affischen och annonser och ska se ut. Fotograf Den som tar föreställningsbilder och affischbilder. Teaterchef Den som är chef över hela teatern och bestämmer vad teatern ska spela för föreställningar. m.fl.
--	--	---